

Sygn. akt III AUa 1287/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dorota Goss-Kokot
Sędziowie:	SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska SSA Iwona Niewiadowska-Patzer (spr.)
Protokolant:	inspektor ds. biurowości Krystyna Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2013 r. w Poznaniu

sprawy z odwołania **M. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P.**

o składki

na skutek apelacji odwołującej M. S.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu

z dnia 20 sierpnia 2012 r. sygn. akt VIII U 617/12

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w P. decyzją z dnia 2.01.2012r., uwzględniając decyzję nr (...) z dnia 31.08.2011r. Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddziału Wojewódzkiego w P. stwierdził, że podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia M. S. podlegającej ubezpieczeniom jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie mająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawą wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia na ubezpieczenia emerytowe i rentowe, ubezpieczenie chorobowe i ubezpieczenie wypadkowe za okres od 01/1999r. do 03/1999r., od 08/1999r. do 09/1999r., 04/2000r., 08/2000r., od 12/2000r. do 04/2002r. wynosi 0 zł, a na ubezpieczenie zdrowotne wynosi: za 01/1999r. - 749,35 zł, za 02/1999r. - 749,35 zł, za 03/1999r. - 806,92 zł, za 08/1999r. - 959,11 zł, za 09/1999r. - 995,69 zł, za 12/1999r. - 1.028,40 zł, za 04/2000r. - 1.113,79 zł, za 08/2000r. - 1.121,19 zł, za 12/2000r. - 1.143,46 zł, za 01/2001r. - 1.143,46 zł, za 02/2001r. - 1.143,46 zł, za 03/2001r. - 1.231,04 zł, za 04/2001r. - 1.231,04 zł, za 05/2001r. - 1.231,04 zł, za 06/2001r. - 1.226,13 zł, za 07/2001r. - 1.226,13 zł, za 08/2001r. - 1.226,13 zł, za 09/2001r. - 1.204,15 zł, za 10/2001r. - 1.204,15 zł, za 11/2001r.

- 1.204,15 zł, za 12/2001r. -1.228,37 zł, za 01/2002r. -1.228,37 zł, za 02/2002r. -1.228,37 zł, za 03/2002r. - 1.291,79 zł, za 04/2002r.-1.291,79 zł.

W uzasadnieniu powyższej decyzji organ rentowy wskazał, że prawomocną decyzją nr (...) z dnia 31.08.2011r. Narodowy Fundusz Zdrowia (...) Oddział Wojewódzki w P. orzekł, że M. S. jest objęta obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresach od 01.01.1999r. do 31.03.1999r., od 01.08.1999r. do 30.09.1999r., od 01.12.1999r. do 31.12.1999r., od 01.04.2000r. do 30.04.2000r., od 01.08.2000r. do 31.08.2000r., od 01.12.2000r. do 30.04.2002r. Z wpisu do ewidencji działalności gospodarczej nr (...) wynika, że M. S. figurowała jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność m.in. od 01.01.1999r. do 30.04.2002r. Do dnia wydania niniejszej decyzji M. S. nie przekazała stosownych dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych. Organ rentowy wskazał, że uwzględniając stanowisko Narodowego Funduszu Zdrowia wyrażone w ostatecznej decyzji z dnia 31.08.2011r., w oparciu o zebrany materiał dowodowy oraz obowiązujące przepisy orzekł o wysokości podstaw wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne. Jednocześnie organ rentowy wskazał, że brak przychodu w 2002r. nie zwalnia z obowiązku opłacenia składki na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności.

Wyrokiem z dnia 20 sierpnia 2012r. Sąd Okręgowy w Poznaniu oddalił odwołanie M. S. od powyższej decyzji.

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane w oparciu o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Odwołująca M. S. z wykształcenia jest matematykiem.

Jak wynika z ewidencji działalności gospodarczej nr (...), M. S. podjęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej od dnia 01.01.1999r. i wyrejestrowała ją z dniem 30.04.2002r.

M. S. w okresie od dnia 01.01.1999r. do 30.04.2002r. była zatrudniona jako pracownik za wynagrodzeniem wyższym od minimalnego i z tego tytułu podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Z uwagi na fakt, iż w sporym okresie jednocześnie odwołująca była zatrudniona na podstawie umowy o pracę, to z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej opłacała składki jedynie na ubezpieczenie zdrowotne.

Z tytułu prowadzenia działalności M. S. dokonała zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w okresach od dnia 01.12.1999r. do 31.12.1999r., od dnia 01.04.2000r. do dnia 30.04.2000r., od dnia 01.08.2000r. do 31.08.2000r., od dnia 01.12.2000r. do 30.04.2002r.

Deklaracje rozliczeniowe ze wskazaniem składek na ubezpieczenia zdrowotne z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej złożone zostały wyłącznie za 01/1999r., 02/1999r., 04/2000r., 08/2000r. i 12/2000r.

Decyzją z dnia 31.08.2011r., nr (...) Dyrektor Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddziału Wojewódzkiego w P. uznał M. S. za objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej w okresie od dnia 01.01.1999r. do 31.03.1999r., od dnia 01.08.1999r. do 30.09.1999r., od dnia 01.12.1999r. do 31.12.1999r., od dnia 01.04.2000r. do 30.04.2000r., od dnia 01.08.2000r. do 31.08.2000r. oraz od dnia 01.12.2000r. do 30.04.2002r.

Pismem z dnia 20.10.2011r., organ rentowy wezwał M. S. do złożenia stosownych dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych z uwzględnieniem rozstrzygnięcia zawartego w decyzji Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 31.08.2011r.

W związku z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania z dnia 20.10.2011r., odwołująca w dniu 28.10.2011r. stawiła się w organie rentowym i przedłożyła pismo z dnia 27.10.2011r. wraz z załącznikami podnosząc, że Narodowy Fundusz Zdrowia nie mógł stwierdzić na podstawie przedłożonych dowodów w jakich okresach po dniu 31.12.2000r. była objęta obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego.

Pismem z dnia 3.11.2011r., organ rentowy przekazał do Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddziału Wojewódzkiego w P. pismo odwołującej wraz z załącznikami, celem ustosunkowania się do twierdzeń odwołującej w kontekście decyzji z dnia 31.08.2011r., stanowiącej podstawę prowadzonego postępowania zmierzającego do prawidłowego ustalenia podstawy wymiaru składek i kwoty składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności.

Pismem z dnia 15.11.2011r. Oddział (...) potwierdził, że sprawa obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego M. S. została już rozstrzygnięta, a wydana decyzja z dnia 31.08.2011r. jest ostateczna.

W dniu 15.12.2011r. odwołująca złożyła w organie rentowym pismo wskazując m.in., że w 2002r. nie prowadziła pozarolniczej działalności i załączyła zaświadczenie Naczelnika Urzędu Skarbowego P.-W. z dnia 28.11.2011r., z którego wynika że w zeznaniu podatkowym PIT-36 za 2002r. wykazała wyłącznie przychód z wynagrodzenia ze stosunku pracy, natomiast nie wykazała żadnych przychodów, kosztów, dochodów z działalności gospodarczej.

Odwołująca nie przekazała stosownych dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych.

Zaskarżoną decyzją z dnia 2.01.2012r., organ rentowy, uwzględniając decyzję nr z dnia 31.08.2011r. Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddziału Wojewódzkiego w P. określił wysokość minimalnych podstaw wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne M. S. za okres od 01/1999r. do 03/1999r., od 08/1999r. do 09/1999r., 04/2000r., 08/2000r., od 12/2000r. do 04/2002r. Organ rentowy ustalił wysokość minimalnych podstaw wymiaru składek za okresy wskazane w decyzji Dyrektora Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddziału Wojewódzkiego w P..

Konto odwołującej w dniu 28.03.2012r. zostało uporządkowane zgodnie z pismem M. S. z dnia 09.03.2012r., natomiast pismem z dnia 7.05.2012r. organ rentowy udzielił odpowiedzi na wniosek M. S. z dnia 23.04.2012r. o rozliczenie konta i poinformował o jego stanie.

W oparciu o wyżej ustalony stan faktyczny Sąd Okręgowy wskazał, że istota sporu w niniejszej sprawie sprowadzała się do rozstrzygnięcia, czy zasadnie organ rentowy ustalił wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne za okresy wskazane w decyzji z dnia 2.01.2012r.

Nie było spornym, odwołująca tej okoliczności nie zaprzeczała, iż w okresie od dnia 1.01.1999r. do 30.04.2002r. była wpisana w ewidencji działalności gospodarczej jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. Odwołująca kwestionowała, że ustalono jej składki na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej za okres od dnia 1.02.2001r. do kwietnia 2002r., tj. w okresie gdy zawiesiła prowadzenie działalności gospodarczej w Urzędzie Skarbowym i w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy powoływał przepisy art. 23 ust. 1, 24 ust. 2, 32, 46 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia zdrowotne osób prowadzących działalność pozarolniczą stanowiła do dnia 31.03.2003r. podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne.

Sąd Okręgowy powoływał także treść przepisów art. 81 ust. 2 i 109 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą objęta była ubezpieczeniem zdrowotnym przed dniem 20.09.2008r. wtedy, gdy posiadając stosownie zezwolenia faktycznie działalność gospodarczą prowadziła. Sąd Okręgowy powołał wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25.10.2006r., sygn. akt. II GSK 179/06.

W stanie prawnym przed dniem 20.09.2008r., kiedy to nie istniała formalna możliwość zgłoszenia zawieszenia działalności gospodarczej Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 19.03.2007r., sygn. akt III UK 133/06, stwierdził, że skoro ani prawo działalności gospodarczej ani przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych nie przewidują instytucji zawieszenia bądź przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej, to zgłoszenie takiej przerwy

w organie ewidencyjnym, a w szczególności tylko w organie rentowym, nie korzysta z domniemania prawnego, z którego wynikałoby czasowe zaprzestanie prowadzenia działalności gospodarczej. W rezultacie ciężar dowodu wystąpienia przesłanek uzasadniających ustanie obowiązku ubezpieczenia społecznego (rzeczywistego zaistnienia przerwy w prowadzeniu działalności) obciąża tę stronę, która z faktu tego wywodzi skutki prawne w zakresie ustania obowiązku ubezpieczenia.

Z powyższego wynika, że we wrześniu 2008r. zmieniły się przepisy dotyczących osób prowadzących działalność gospodarczą i zobowiązań wynikających z tego tytułu wobec ZUS. To spowodowało, że po ustaleniu przez ZUS, iż odwołująca nadal prowadzi działalność gospodarczą, objęto ją ubezpieczeniem zdrowotnym za okres od 01/1999r. do 04/2002r., kiedy to formalnie wyrejestrowała działalność z ewidencji działalności gospodarczej.

W niniejszej sprawie z tytułu prowadzenia działalności M. S. dokonała zgłoszenia do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego w okresach od dnia 01.12.1999r. do 31.12.1999r., od dnia 01.04.2000r. do dnia 30.04.2000r., od dnia 01.08.2000r. do 31.08.2000r., od dnia 01.12.2000r. do 30.04.2002r. Deklaracje rozliczeniowe ze wskazaniem składek na ubezpieczenia zdrowotne z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej złożone zostały wyłącznie za 01/1999r., 02/1999r., 04/2000r., 08/2000r. i 12/2000r.

Odwołująca nie wykazała inicjatywy dowodowej skierowanej na udowodnienie, że obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego ustał, w wyniku rzeczywistego zaistnienia przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej od dnia 01.02.2001r. do kwietnia 2002r.

Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika jednoznacznie, że odwołująca była zobowiązana jako osoba prowadząca działalność gospodarczą odprowadzić składki na ubezpieczenia zdrowotne z podstawą wymiaru za okres od 01/1999r. do 03/1999r., od 08/1999r. do 09/1999r., 04/2000r., 08/2000r., od 12/2000r. do 04/2002r. w wysokości wskazanej w zaskarżonej decyzji.

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił.

Apelację od powyższego wyroku złożyła odwołująca, wnosząc o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. W uzasadnieniu apelująca argumentowała, że w okresie od 1 lutego 2001r. do 30 kwietnia 2002r. nie prowadziła działalności gospodarczej, co potwierdzają dokumenty załączone do apelacji. W uzupełnieniu apelacji skarżąca wskazywała, że podstawą jej zarzutów jest przepis art. 145 § 1 k.p.a., ponieważ decyzja NFZ była oparta na „falszywym założeniu dotyczącym przedłożonych dokumentów co do ich kompletności oraz mocy dowodowej w sprawie”. Apelująca argumentowała, że złożone przez nią dokumenty potwierdzają, że w latach 2001r. – 2002r. prowadziła działalność gospodarczą tylko w styczniu 2001r.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Apelacja jest bezzasadna.

Istotą sporu było ustalenie, czy organ rentowy w sposób prawidłowy ustalił wysokość podstaw wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne odwołującej za okresy wskazane w zaskarżonej decyzji ZUS. Kwestionowana decyzja została wydana na podstawie art. 32 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 8 pkt 1c i 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lutego 1997r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Organ rentowy określił wysokość podstaw wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne odwołującej w okresach wynikających z decyzji Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddziału Wojewódzkiego w P. z dnia 31.08.2011r. W myśl art. 109 ustawy z dnia 27.08.2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych - dyrektor Oddziału Wojewódzkiego (...) rozpatruje indywidualne sprawy z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego. Do indywidualnych spraw z zakresu ubezpieczenia zdrowotnego zalicza się m. in. sprawy dotyczące objęcia ubezpieczeniem zdrowotnym.

Istotne jest, że wymienioną wyżej decyzją - Dyrektor Narodowego Funduszu Zdrowia (...) Oddziału Wojewódzkiego w P. uznał M. S. za objętą obowiązkowym ubezpieczeniem zdrowotnym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej

w okresie od dnia 1.01.1999r. do 31.03.1999r., od dnia 1.08.1999r. do 30.09.1999r., od dnia 1.12.1999r. do 31.12.1999r., od dnia 1.04.2000r. do 30.04.2000r., od dnia 1.08.2000r. do 31.08.2000r. oraz od dnia 1.12.2000r. do 30.04.2002r. Powyższa decyzja NFZ jest prawomocna i nie ma możliwości jej zmiany w niniejszym postępowaniu. Pismem z dnia 15.11.2011r. Oddział (...) potwierdził, że sprawa dotycząca obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego M. S. została już rozstrzygnięta, a wydana decyzja z dnia 31.08.2011r. jest ostateczna. W konsekwencji ZUS w sposób prawidłowy na mocy zaskarżonej decyzji ustalił wysokość podstaw wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne za okresy wskazane w ostatecznej decyzji Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 31.08.2011r. i nie było podstaw do podważenia tych ustaleń. Zarzuty dotyczące decyzji Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 31.08.2011r. wnioskodawczyni mogła podnosić w złożonym w przepisany trybie odwołaniu od tej decyzji. Ponieważ jednak skarżąca z tego uprawnienia nie skorzystała, decyzja NFZ jest ostateczna i jako taka, stanowi podstawę do wydania decyzji ZUS z dnia 2.01.2012r. w wyżej opisanym zakresie.

Z tych wszystkich względów zarzuty odwołującej nie mogły skutkować wzruszeniem wyroku w kierunku postulowanym we wniesionej apelacji.

Konkludując, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. apelację oddalił, nie znajdując podstaw do jej uwzględnienia.

/SSA Hanna Hańczewska-Pawłowska/ /SSA Dorota Goss-Kokot/ /SSA Iwona Niewiadowska-Patzer/